

אַרְבַּעַת בְּנִים

חֲכָם מַה הוּא אוֹמֵר?

חֲכָם מַה הוּא אוֹמֵר? מָה הָעֲדוּת וְהַחֲקִים
וְהַמְשָׁפְטִים, אֲשֶׁר צִוָּה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם?
וְאֵף אֶתָּה אֹמֵר-לוֹ בְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח: אִין
מִפְטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֶפִּיקוּמָן:

What are these laws that ^{you?} commanded ^{שאלה:}
No eating after the ^{תשובה:} אפיקומן

The ^{הגדה} is teaching us how to answer a חֲכָם by saying to him that we don't eat after the אֶפִּיקוּמָן . This teaches us to explain to the צביר all the פְּלִכוֹת up to and including not eating after the אֶפִּיקוּמָן . Just like the taste of the אֶפִּיקוּמָן stays in our mouth, so to should the תורה stay clear in the חֲכָם's mind.

רָשָׁע מַה הוּא אוֹמֵר?

רָשָׁע מַה הוּא אוֹמֵר? מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם? לָכֶם
 וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שְׁהוֹצִיא אֶת-עַצְמוֹ מִן הַכֶּלֶל, כְּפֹר
 בְּעֵקֶר. וְאַף אֶתֶּה הַקָּהָה אֶת-שָׁנָיו, וְאָמַר-לוֹ: בְּעֵבוּר
 זֶה, עָשָׂה יי לִי, בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם, לִי וְלֹא-לוֹ. אֱלֹהֵי
 הָיָה שָׁם, לֹא הָיָה נִגְאָל:

שאלה: What is this work to you?

תשובה: Knock out his teeth

When answering the רָשָׁע the הַגָּזֵן tells us:

“Knock out his teeth!” - “הַקָּהָה אֶת שָׁנָיו”

What is the הַגָּזֵן telling us?

רָשָׁע in גְּמָטְרִיָּה = 570

שָׁנָיו in גְּמָטְרִיָּה = 366

If we take teeth out of רָשָׁע: 570 - 366 = 204

204 is the גְּמָטְרִיָּה of קָצִיף

We have to speak to the רָשָׁע in a way that will make him into a קָצִיף.

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה זֹאת? וְאָמַרְתָּ
 אֵלָיו: בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם
 מִבֵּית עַבָדִים:

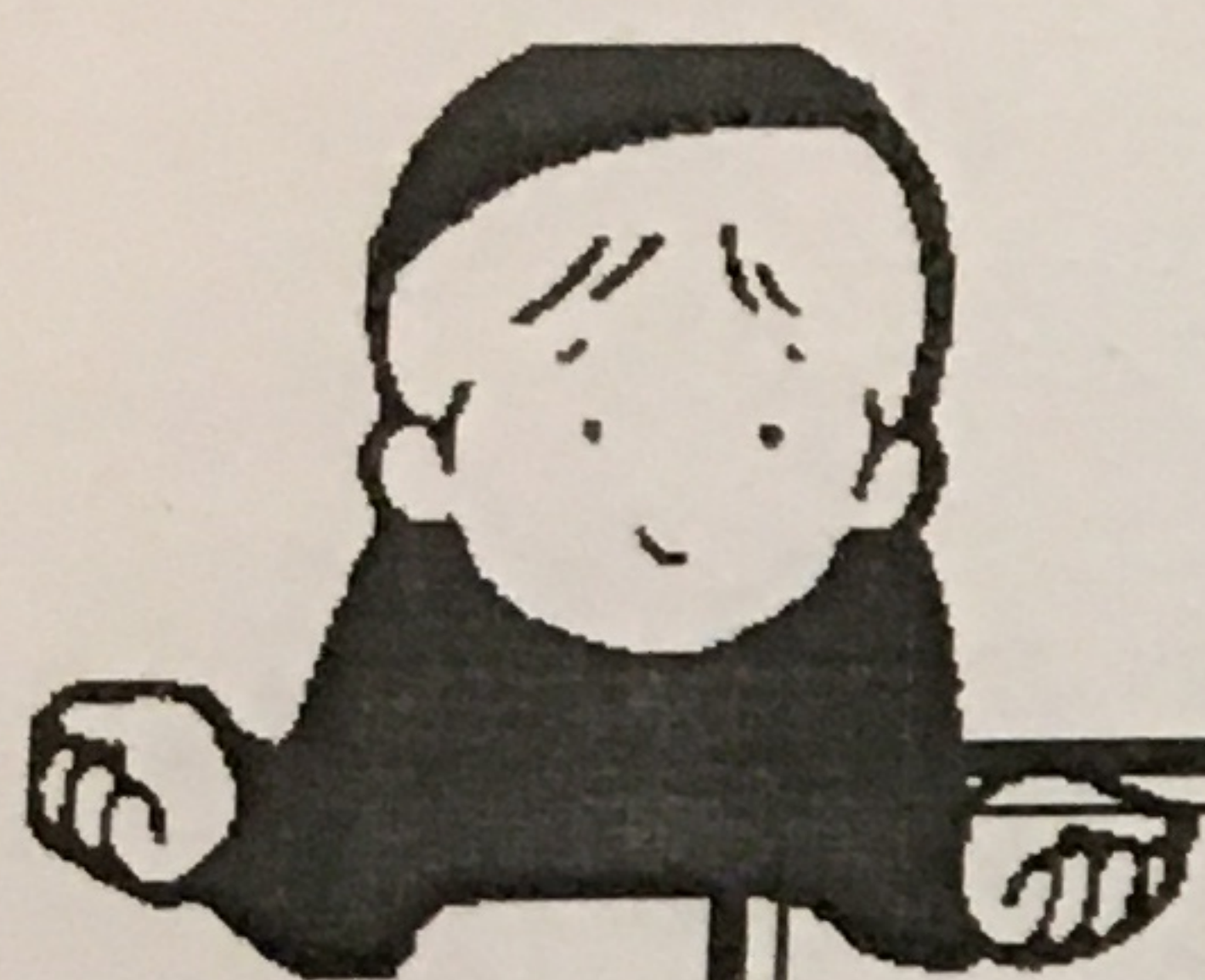
What is this all about?

שאלה:

With a strong hand 'כ'

תשובה:

took us out of מצרים

וְשִׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשִׂאוֹל

וְשִׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשִׂאוֹל, אֵת פֶּתַח לוֹ. שֶׁנֶּאֱמַר:
 וְהִגַּדְתָּ לְבְנֶךָ, בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר: בְּעַבְדוֹר זֶה
 עָשָׂה יְיָ לִי, בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

He does not know how to ask שאלה:

We must tell him the story of תשובה:

וְצִוָּנוּ מִצְוַת חֻמֵּי

Why does the פתח use the word "את" in "את פתח לו"?

1. The word "את" is נקבה to tell us that the mother should be answering this child in a loving and tender way.
2. The word "את" has 2 אותיות the first and last letters of the א"ב to tell us that this child should be taught everything, from "א" צ"ח "ת".